

הצעה לסדר – הקפאת המעבר של תחנת הכוח רדינג לתפעול במזוט מזהם !

אדוני ראש העיר, חברי המועצה, אורחים נכבדים, ערב טוב!

בפתח דבריי ברצוני לבקשכם להרכין עימי ראש בצער על פטירתו בשבוע שעבר של חבר הכנסת והשר לשעבר, גדעון עזרא זכרונו לברכה, ולציין לזכרו החלטה אחת מכלל פעילותו העניפה כאיש ביטחון וכאיש ציבור:

בקיץ 2006, החליט השר להגנת הסביבה דאז, גדעון עזרא ז"ל להפעיל את תחנת הכוח רדינג בגז טבעי, וזאת לאחר שפעלה שנים רבות בדלק מסוג מזוט וגרמה לזיהום אוויר קשה בכל אזור המטרופולין של תל-אביב.

כמה אירוני שממשלת ישראל החליטה דווקא בשבוע שעבר, שבוע פטירתו של השר עזרא, לבטל במחי יד את החלטתו החשובה ולהתיר להפעיל את התחנה במזוט, בטענה כי צפויים קשיים באספקת החשמל.

על-פי החלטת הממשלה לאחרונה, תחנת הכוח רדינג תשוב לפעול באמצעות מזוט, בעת מחסור בגז טבעי, בתקופה שבין חודש יוני עד חודש אוקטובר. אציין כי טרם הובהר כיצד תתקבל ההחלטה לעבור לשימוש במזוט בזמן אמת, על-פי אלו שיקולים תתקבל ההחלטה ומי יפקח על ההחלטה הזו שטומנת בחובה נזקים סביבתיים ובריאותיים רחבי היקף עליהם אפרט בהמשך.

כמו כן, תמוה ביותר כי על אף שמדובר בהחלטה אשר תביא לפגיעה קשה באוכלוסיית המטרופולין של תל-אביב ובעיקר בתושבי צפון העיר תל-אביב השוכנים בקרבת התחנה, ממשלת ישראל לא מצאה לנכון לשלב את הרשויות המקומיות המרכיבות את המטרופולין ובראשן עיריית תל-אביב-יפו, בדרך קבלת ההחלטה ובאופן יישומה. **כך, במחי יד, החליטו להחזירנו שנים רבות לאחור - לימים עמוסי פיח ואבק שחור.**

וכעת, ברצוני לפרט בהרחבה על משמעות ההחלטה:

שימוש במזוט לצורך ייצור חשמל גורם לזיהום אוויר ולפליטת מזהמים בין היתר: חלקיקים, תחמוצות חנקן, תחמוצות גופרית ועוד. מזהמים אלה גורמים לנזק בריאותי ולמחלות לב-ריאה קשות הנובעים משאיפתם. בנוסף לכך, מזוט מכיל גם מתכות כבדות שעלולות לגרום למחלת הסרטן.

מבדיקות משוות שנעשו בארובות רדינג בשנת 2006, החודש האחרון בו פעלה התחנה באמצעות מזוט, לעומת הבדיקות שנעשו בשנים 2010 ו-2011, עת פעלה התחנה בגז טבעי, ניתן לראות פערים עצומים בפליטת המזהמים לאוויר. קרי, השימוש בגז טבעי הפחית

משמעותית את פליטת המזהמים במדדים השונים ובחלקם, כפי שניתן לראות בטבלה שבידיכם, עד לכדי אפס פליטות.

קיימת בעיה נוספת הנוצרת כתוצאה מהשימוש במזוט ומשפיעה בעיקר על תושבי צפון תל-אביב הגרים בסמיכות לארובה כמו אזור כוכב הצפון, שכון ל' ורמת אביב: מדובר בפיח שחור שמצטבר בדפנות הארובה ומחייב מעת לעת, את הוצאתו באמצעות 'נישוף פיח'. הכוונה לתהליך של דחיפת הפיח באמצעות זרמי אוויר חזקים אל מחוץ לארובה. **זהו אבק שחור, גדול יחסית ונראה לעין. אבק זה מצטבר על חלונות הבתים, על הכביסה, על המכוניות וגורם למטרד ממשי ולנזק כלכלי לכל תושבי האזור.** מכל תחנות הכוח בארץ, בעיה זו קיימת רק באזור תל אביב כיוון שרק כאן תחנת הכוח שוכנת בסמיכות הדוקה כל כך לשכונות מגורים !!!

אני תוהה מדוע החליטה הממשלה כי דווקא תחנת הכוח רדינג תהיה התחנה השנייה בתורה לעבור לשימוש במזוט אחרי תחנת חיפה? הרי לאור החלטת השר להגנת הסביבה כאמור משנת 2006, לעבור לשימוש בגז טבעי בתחנת הכוח רדינג, לא הותקנו סולקנים או כל אמצעי סינון אחרים בארובות התחנה (אם יש גז טבעי אין צורך במסננים). מסננים כגון אלה, קיימים למשל, בתחנת הכוח שבחדרה ובכל התחנות המופעלות כיום בדלקים מזהמים. המשמעות היא שכתוצאה משריפת המזוט, זיהום האוויר בתל-אביב יהיה כבד יותר ומזיק יותר מאשר במקומות אחרים בארץ. גברותי ורבותי - **אין מסננים בארובות תחנת הכוח רידינג!**

אם כן, מדוע דווקא תחנת הכוח רדינג תהיה השנייה בתור לעבור לשימוש במזוט??

אציין עוד כי כוח הייצור של תחנת הכוח רדינג עומד כיום על סך 4.1% בלבד מסך הייצור הארצי. **זאת סיבה לחנוק את העיר??**

כפי שניתן לראות, חבריי חברי המועצה, מדובר בהחלטה אווילית, נמהרת וחסרת אחריות!

תושבי מטרופולין תל-אביב אינם הנפגעים היחידים מהחלטה זו. מדובר בבעיה לאומית כיוון שהיא מפרה את התחייבותה של מדינת ישראל להפחתת פליטות גזי חממה. שכן, הדבר עלול להעלות בתוהו, מאמצים ניכרים שנעשו על ידי הרשויות המקומיות, להפחתת זיהום האוויר בתחומן ויהפוך לבלתי אפשרית את המשימה שלקחו על עצמן, הן הממשלה והן העיריות הגדולות בישראל (במסגרת אמנת האקלים של פורום ה-15) להפחית את פליטות גזי החממה בתחומן באחוזים ניכרים ובהתאם לסטנדרטים בינלאומיים.

על צווארה של עיריית תל אביב-יפו, מרחפת סכנה כי תוכרז על-ידי השר להגנת הסביבה, גלעד ארדן כ'אזור נפגע זיהום אויר'. הכיכד זרוע אחת של הממשלה מאיימת בהטלת סנקציות על עיריית תל אביב-יפו בשל זיהום האוויר בה וזרועה השנייה של אותה ממשלה מחליטה להגדיל משמעותית את זיהום האוויר בעיר?

יש לדרוש מהשר ארדן כי לא יפעל למימוש ההכרזה כאמור וכן כי יבחן את הצורך בתיקונים אפשריים במסגרת חוק אוויר נקי כתוצאה מהנסיגה הצפויה באיכות האוויר שתיגרם מהחלטה זו.

ברור כי יש לנקוט בצעדי חירום על מנת להמשיך ולספק חשמל על אף המשברים הקיימים במשק החשמל. יחד עם זאת, יש לבחון חלופות נוספות להתמודדות עם המחסור הצפוי בחשמל בטרם תתקבל ההחלטה לעבור לשימוש בדלקים מזהמים ולהחזיר את מדינת ישראל שנים אחורה תוך פגיעה ממשית בבריאות הציבור.

לסיכום אני מציעה כי:

1. נדרוש שמחוז תל אביב יהיה האחרון לעבור לתפעול במזוט מהסיבות של : קירבת אוכלוסיה / העדר מסננים / אחוזי אספקת תצרוכת נמוכה.
2. לדרוש שטרם המעבר למזוט יותקנו בתחנת הרידינג סולקנים שיפחיתו את הזיהום או לפחות מסננים לחלקיקים.
3. מבוקש שכבר עכשו תבוצע מיידית בדיקה מסודרת לאפשרות של רכישה מיידית של טורבינות גז כחלופה לאספקת חשמל.
4. לדרוש הבהרה ביחס לשיקולים גם לאור העבודה שעד להתאמת התחנה לתפעול במזוט יחלפו מספר חודשים ולכל המוקדם המעבר יתאפשר בסביבות ספטמבר-אוקטובר, קרי לאחר תקופת שיא הצריכה
5. לדרוש מהמשרד להגנת הסביבה ומחברת חשמל להרחיב לאלתר את מערך תחנות ניטור האוויר בעיר על מנת לקבל נתונים מדוייקים על תוצאות המעבר.
6. לדרוש מהמשרד להגנת הסביבה מסמך מפורט מדוע ועל איזה בסיס נתונים הסכימו למהלך התפעול של רידינג כתחנה שניה שתעבור לתפעול במזוט, ומהי התחזית שלהם להחמרת זיהום האוויר במטרופולין
7. לפעול לאיחוד כל המטרופולין לצורך הפעלת לחץ שהרי מדובר באינטרס של מספר רשויות מקומות ובהן גבעתיים, רמת גן ובני-ברק.

8. לדרוש להקים ועדה ציבורית בשיתוף נציגי הרשויות שתקבל את הסמכות להחליט מתי וכיצד עוברים למזוט ולא להשאיר את ההחלטה בידי חברת חשמל ומשרד התשתיות ולקבוע לועדה הזו נוהל וקריטריונים "להורדת השלטר" בדומה לועדה להיתרי הזרמת שפכים לים, כדי שיהיה ברור מי מקבל את ההחלטה ולמה.

9. וברוח האמור לעיל, אני מבקשת את המועצה, להנחות את הנהלת העיר, לפעול להקפאת החלטת הממשלה להעביר את תחנת הרידינג לתפעול במזוט מזהם וזאת באמצעות פניות לשרים, הפעלת שדולה, קיום דיון בכנסת, ארגון הרשויות במטרופולין לפעולה משותפת, סיוע לתושבים שמתנגדים למהלך, ולפעול בכל דרך שתגרום לקבלת החלטה שתחנת הכוח רידינג תהיה האחרונה (אם בכלל) שתועבר לתפעול מזהם, בתנאי של התקנת מסננים ובמקביל עלינו להקצות משאבים ולגבש אסטרטגיה להפחתת התצרוכת באמצעות פניה לתושבים ובניית מערכת הסברה שתביא לחסכון בצריכה.

כדי להיות פרודוקטיבים אני מבקשת להעביר את הנושא לדיון בהנהלה הקרובה ובמקביל לקדם פעילות אופרטיבית מיידית על פי המפורט לעיל.